

تمرین‌های دوره استدلال‌ورزی نقادانه – هفته سوم

نام و نام خانوادگی، گروه کلاس (گروه صبح / گروه عصر)

تمرین‌های آموزشی:

۱. تمرین (فردی): برداشت فکری خود را از جلسه کلاسی و بحث‌های گروهی خود بنویسید. می‌توانید به مهم‌ترین برداشت‌های شخصی و پرسش‌های خود اشاره کنید. نوشتن چنین برداشتی به عمیق شدن یادگیری و شبکه‌ای شدن دانش در ذهنتان کمک می‌کند. برداشت‌ها را در گروه تلگرامی منتشر کنید.

۲. تمرین (گروهی): در هر مورد مشخص کنید کدام عبارت در بردارنده استدلال یا شبه استدلال (تبیین، توصیف، چکیده، ...) است:

- ۱) رئیس‌جمهور باید استعفا دهد، هیچکس با این همه قدرت برای یک فرد موافق نیست.
- ۲) دیشب به تو و سولماز خوش گذشت؟ - آنقدر خوش گذشت که سولماز تمام شب بیدار بود.
- ۳) در ترجمه کتیبه‌های تخت جمشید که حاوی دفاتر حسابداری امپراتوری هخامنشیان بوده است، مشخص شد ایرانیان در آن زمان چگونه می‌زیسته‌اند، به عنوان مثال مشخص شد کلیه کارگران و مهندسان در ساخت تخت جمشید حقوق دریافت می‌کرده‌اند و زنان کارگر دارای حقوق کامل بوده‌اند و حتی مرخصی بارداری داشته و کسانی هم حقوق دریافت می‌کرده‌اند تا از کودکان مراقبت کنند.
- ۴) سرنوشت این خواننده هم مانند قبلی هاست، اگر به این مزخرفاتی که به جای آهنگ تحویل ما می‌دهد، ادامه دهد، محبوبیت خود را از دست خواهد داد.
- ۵) شاید به نظر برسد که تصویب قانون عدم پذیرش دانشجوی دختر برای برخی رشته‌ها، به نفع دانشجویان پسر است، اما این مسئله مصلحت عموم را تامین می‌کند. بالاخره دختران با همین پسران دانشجو ازدواج خواهند کرد! گاهی برای مصلحت عمومی باید برخی نابرابری‌ها را تحمل کرد.

۳. تمرین (گروهی): قطعه‌های زیر را بخوانید و مشخص کنید که استدلال است، یا تبیین یا هیچ کدام. برای پاسخ خودتان دلیل بیاورید. اگر به نظر می‌رسد که برخی از قطعه‌ها صرفاً استدلال یا صرفاً تبیین نیستند و جنبه‌هایی از هر دوی این‌ها را دارند، مشخص کنید که هر یک از بخش‌های تشکیل دهنده قطعه چه نقشی بازی می‌کند.

- ۱) بیشتر نازی‌های جدید یا کسانی که در گروه‌های سامان‌گریز عضویت دارند، جزء طبقه‌های پایین یا متوسط رو به پایین جامعه‌اند. دیدگاه‌های سیاسی آنها، هرچند یکسره بی‌اهمیت و بی‌معنا نیست، اما آشفته است. چیز اصلی که این افراد جستجو می‌کنند نوعی حس با هم بودن، همنوایی (حتی در میان سامان‌گریزها) و نوعی نظم است.
- ۲) احتمال آنکه دو دانه برف یکسان باشند آنچنان زیاد است که تقریباً می‌توان گفت نزدیک به یقین است. یک دانه برف تقریباً ۱۰ به توان ۱۸ مولکول آب تشکیل شده است. هنگامی که دانه برف بزرگ می‌شود، مولکول‌ها به آن می‌چسبند؛ این فرآیند اساساً به صورت تصادفی انجام می‌شود. تعداد نحوه‌هایی که ۱۰ به توان ۱۸ مولکول می‌توانند به صورت یک کریستال شش ضلعی در کنار هم قرار بگیرند عددی نجومی است؛ عددی بزرگتر از تعداد کل دانه‌های برف که تاکنون روی زمین باریده‌اند.

۳) ترکیب عشق و رنج امری غیر طبیعی است. چنین ترکیبی از درون «خود» نشأت نمی‌گیرد. فرهنگ است که آزارخواهی را به زن‌ها می‌آموزد؛ علت‌های آزارخواهی علت‌های بیرونی‌اند. آزارخواهی ثمره نهایی یک آموزش طولانی است که انکار استقلال را برای زنان طبیعی جلوه می‌دهد و موجب می‌شود چنین به نظر برسد که سرچشمه آزارخواهی درون «خود» است.

۴) تمرین (فردی-گروهی): برای گزاره‌های زیر، هم یک استدلال و هم یک تبیین بنویسید. می‌توانید همین کار را در مورد گزاره‌ای که به ذهن خودتان می‌رسد نیز انجام دهید.

سگ‌ها هم‌نشین‌های خوبی برای انسان‌ها هستند چراکه	
تبیین:	استدلال:
موسیقی مردم‌پسند راهی پیش پای افراد می‌گذارد تا خودشان را عضو یک گروه اجتماعی مشخص بدانند.	
تبیین:	استدلال:
گزاره مورد نظر شما:	
تبیین:	استدلال:

۵) تمرین (دلخواه-چالشی): برای هر یک از ادعاهای زیر انواع تبیین را ارائه کنید. (برخی پاسخ‌ها خلاقیت زیادی می‌طلبند).

- ۱) روحیه و مهارت طنزپردازی در آقایان نسبت به خانم‌ها قوی‌تر است.
- ۲) طیف زیادی از حوزویان به سمت مدرک معدل دانشگاه و تحصیل در رشته‌های دانشگاهی آمده‌اند.

۱. تبیین تکاملی:
۲. تبیین زنانه‌نگرانه (فمینیستی):
۳. تبیین جامعه‌شناسی تاریخی:
۴. تبیین جامعه‌شناسی سیاسی:
۵. تبیین زیبایی‌شناختی:
۶. تبیین خرافی:
۷. تبیین اسطوره‌ای: